

থম্মায় পাউঁদম হুইয়েন ইন্দু

অনাৰা অমসুং শিবইদমক নুনাংবা

দাষ্টৰ জোন স্কিন্‌ডল'ৰ না ইৰা লাহিৰিক 'চই অমদা নুং ৩৬৫নি কৰল্লা হিংনুনা লৈগদগে' (হাও টুলিবি শীত্ৰাষ্ট্ৰাইট দেজ এ য়ব) হয়বা লাহিৰিক অদু পাবিবৰবা? পাবিবিবা ওইবদি 'অমাজোন'গী খুথান্‌দা চেঞ্জগা অমুক্ পাবিযু। পুস্দি হিংবগী অনৌবা, তোপ-তোপ্পা মহাউ অমা, পুস্দিগী কৰল্লা লৌগদগে হয়বগী লৰী অমা শোয়দনমকী ফংগনি। লাহিৰিকুনা পীৰিবা অতোপ্পা পাউঁজেল কয়াদদি অদোমগী লাংত্ৰুবা পুস্দিগদা থমজৰগে। মদুনা এঃগোল্পা পীৰকপা, অমজনীংবা, ইথিল অমজন্দি পঞ্জৰমগে। অইবসিনা লাহিৰিকসিনা স্লেম অমা তেইই ... 'মালেমসিনা লৈৰিবা অনা-লায়েংশাও (হোম্পিটাল) শিঙা লৈৰিবা ফ্ৰুং মরিগী মনুংদা অম্দি এম আই আই হয়বা লায়না মখল অসিনা নাবা অনাবিশিঙা কদুনা লৈ'...। এম আই আই - লায়না অমগী মিমিং নভে। 'ইমোসনেস্টি ইনুসুং-ইলনেস' - রাখলনা থোকহনবা অনাৰা হয়বনি। রাখল লায়না, সৰ্থিক প্ৰোড্ৰম, হয়বসিগা 'রাখলনা থোকহনবা অনাৰা' হয়বসিগা অনীদি খেঁদা। মাল্‌দে।

ৰাফম অসি নীংশিংজৰকগী মরমদি, কোভিড-১৯ পেদেমিক অসিনা থোকহল্লক্ৰিবা পূস্টি-রাখলগী অহোংবসিগী খল্লবা, ইম চ্চা খুংবা, কোক চিপ্পা, লাহিই হৌবা নহানমখে কৰিস নুনা খল্লমদবা লায়না-লাইওংশিং অসি উলকলপা 'এবু কোভিড-১৯না নারক্জাংলা' ... 'কোভিড ষ্টেট্‌পু পোজিটিভ ওইৰে হায়নক্ৰণ' খল্লবা 'ষ্টেট' ক্ৰিয়েং তেবগী য়ৌওং অমা চ্চৰকপসিনদি। হোয়া লুশিল্পকপগী মরম'না - হোম্পিটালশিঙা অনাৰা পুৰা কৰিবা মীয়াম অমদি অনাৰা পুখৎলক্ৰিনা খনবনা অকিবা পোঞ্জৰা দাষ্টৰিশিঙা খল্লবা ... লোয়না অনা-লায়েংশাওশিঙা 'সাইকিএক্ৰিক-ৰা' থমড্ৰসু য়াবা দিপাট্‌মেণ্ট অমগ্ৰম খল্লকপা...। ফ্ৰেট (হুক্‌শেল) হয়বসি, অফবা লৈবাক-ফুৰাই অমগী য়ৌৰাং-যৌশিল যাংদা মীৱায়া য়াৰুবা সেষ্টৰ অমা ওইবনা, কোভিড-১৯ পেদেমিক'না খুৱাইসিনা পীৱকলবা 'লাষ্ট্ৰিং ইমপেক্ট' (স্ৰেং-কেইবা চেংখ) অদুগী খল্লবনা নুনাংবাই। 'ড্ৰসিদি হুক্‌চাং নুংওইভে' ... 'কোক ক্ৰিই-লাইই হৌই' ... মৰু ওইবা থবক অমা তৌৱমদি, থবক লৈথোক্ৰক্গী মীয়ামসিনা তোয়না শীজিগদা 'পাউঁথাং বাইই' অমদি। 'খন্ডইদনা লাইই হৌৱক্ৰা' দাইৱিয়া তৌৱক্ৰা এঃক্‌ ড্ৰসিদি ওফিস কাবা গুজৰোইদৌৱে, ড্ৰসিদি/ড্ৰসিদী নুং হুমনি খন্ডই ছুট পীনবীৰু ... সৰুকাৰগী কৰ্য্যচাৰিশিঙা থবক কৰ্মীংলভক্ৰা নুমিত্তা মগী বেব'তা ইনবা চিটি/কেজুয়েল লিব এপ্ৰিকেশ্বনগী ৰায়েল অমদি। শুম চাৰবা এঃখোয়গী ফুৰাই অসিগী যুৰী ওইৱিবা সিটিজন খুদিংমজা চেঞ্জিবা লিংজেল মায়বগী গুণ অমা।

দাষ্টৰিশিঙা হয় - ফ্ৰেট প্ৰোড্ৰম লৈতবা মী লৈত। মী খুদিংমকী তেঙান-তোঙানবা ময়াদবা কমপ্ৰেইট অমসুং লৈ - কনাগীনা দাইবেটিস, কনাগীনা হাট্ প্ৰোড্ৰম। অমনা হয় - ঐদি ঠুংবা হেনদে, শাৱগনা নুংওইভে। অমন'মুক্ হয়গনি - ঐদি অশাৰা খাঙবা গুদে। অজমা/ব্ৰোক্‌ইটিস/এলজি/গাউট... অনাৰা অমগী ৰাৱী হৌৱা, মহাক্ৰীস ৰাৱী অমা লীৱক্ৰনি শোয়দনা। পাউঁমজৰিবা এঃক্‌সু দাইবেটিস অমদি ব্ৰদ প্ৰেসৱগা শাগোৱনা হিলকপা হৌই কন হেল্লক্ৰে, পুস্টি চ্চা চাগদবা হীদকনি অমুক্ অমদি চক্‌কমাঙা চাৰিবা। অদুগীসু মখা নু'তিগী চাৰিবা চিঞ্জাক্‌শিঙা

লৌশিং পুকে

অঙাংশিং মপুং ফানা তুমহনবগী তঙাইফদবা

পীৱিকা অঙাংশিংদি নুৰ্মীং খুদিংগী মপুং ফানা লোয়না নুংখিলদসু ওইহাং-ওইহাং তুম্মা মথৌ তাই। য়ুনাইটেড ষ্টেটসকী য়ুনিভৰ্চিটি গুফ কোলোৱেদো বোল্‌ডনা চখথাই ষ্ট্ৰিড অমগী ৰিপোৰ্টনা হয়থি, তুম্মা ৰাংপা অঙাংশিংদি কেলোৱি হোয়া চাশিনবগা লোয়না হক্‌চাংগী অৱস্ৰ অমসুং অনোয়বা হেনগৎলকই। ষ্ট্ৰিড অদুদা শৰুক্‌ য়াথিবা য়ুনিভৰ্চিটি অসিগী এলসা মুলিননা হয়থি, ফুল কাবগী চই মতাং যৌৱক্‌দৌৱা অঙাংশিং তুম্মা ৰাংলবদি তুম্মা পুস্দি কা-হোয়া নোয়বগা লোয়না হক্‌চাংগী অৱস্ৰ হেল্লি। তুম্মা ৰাংলবদি কেলোৱিগী চাং হেঞ্জিমা চাশিনবা মৱল্লা খুদোংচাদবা অসি ওইহল্লকপনি। মশাগী চই ও অমসুং ৪ শুরবা অঙাংশিং ৰাংলবদি ৰিছাৰ্চশিঙা হীৱম অসিগী মতাং ষ্ট্ৰিড তৌৱশী। অঙাংশিং নুংখিল তুম্মদবগা লোয়না নুৰ্মীদাং খৰা থেংলপ তুম্মহল্লশী। মতেই অসুমা তুম্মগী চাং ৰাংপা কাৰ্বোহাইড্ৰেট চাদা ২৬ হেঞ্জিমা চাশিনবা থেংনথি। থংনবা নুৰ্মীদেতা অঙাংশিং অদুৱ মপুং ফানা তুম্মহনবা মতমদা চিনি, কেলোৱি অমসুং কাৰ্বোহাইড্ৰেটকী চাং হুত্ৰা চাৰা থেংনথি।

ষ্ট্ৰিড অদুৱ লুচিংখিবা য়ুনিভৰ্চিটি গুফ কোলোৱেদো বোল্‌ডনা এসিষ্টেণ্ট প্ৰোফেচাৰ মোৰিক না ৰাজুৱানা হয়থি, ফুল কাবগী চই মতাং যৌৱক্‌দৌৱা অঙাংশিং তুম্মা ৰাংলবদি কালাদা হীদক হেঞ্জিমা চাশিনবা মৱল্লা হক্‌চাংগী অৱস্ৰ হেনগৎলকই। ষ্টিংগী মীৱোলদা অনোয়বা অমসুং মশীং হেনগৎলকপগী মৰুওইবা মরমশিঙা মনুংদা মপুং ফানা তুম্মদবা হয়বসিসু অমনি। ৰিছাৰ্চশিঙা মমাঙদা মালেমগী তেঙান তেঙানবা মফমদা চখথাই ষ্ট্ৰিডশিঙা ৰিজক্ট চাংদামুনা য়েংথি। হীৱম অসিগী মতাং এলসা মুলিননা হয়থি, মীওইবনা তুম্মা ৰাংলবদি কেলোৱি, চিনি, কাৰ্বোহাইড্ৰেট অমসুং ফেট যাওবা চিঞ্জাক হেঞ্জিমা চাশিল্লি হয়বা ময়েক শেংনা খঙে।

মালেমদা অনোয়বা অঙাংশিং মশীং হেনগৎলকপগী মতাংদা মখা অনা থিজিল্লবা মতাংদা পৱনু য়ুনিভৰ্চিটি ৰিছাৰ্চশিঙা হয়থি, সিজ ৱিয়ন স্লেঞ্জনা থাও থাৱগা পোকপা অঙাংশিং তুম্মগী পুস্দি কা হোয়া নোয়ৱকপা য়াবগী ৰিক্‌ ৰাংই। ষ্ট্ৰিড অদুদা শৰুক্‌ য়াথিবা ৰিছাৰ্চৰ অমদা ডিয়লনা হয়থি, অঙাংশিং নোয়ৱকপা য়াবগী ৰিক্‌ অসি মমা অদুগী হক্‌চাংগী ফীতম অমসুং কৰল্লা মওদা অঙাংশিং হেনগৎলকপা নক্ৰবা মৰী লৈনে। মমাগী বোদি মাস ইন্‌ড্ৰ (বি এম আই) ৰাংবগা লোয়না থাও থাৱগা সিজাৱিয়ন স্লেঞ্জনা পোকপা অঙাংশিং ওইবদি অঙাংশিং অদু কা হোয়া নোয়ৱকপা য়াবগী ৰিক্‌ ৰাংই।

অমদা ডিয়ল অমদি মনুৰী কাঙবুনা কুজা ২০০৭ তগী কুজা ২০১৪ ফাওব মমা ৫৭ অমদি মখোনা পোকপা অঙাংশিংগী মরমদা কুপ্ৰা য়েংশিল্লশী। অঙাংশিং অদুনা মশাগী চই ৫ শুরকপা ফাওবা কুপ্ৰা য়েংশিল্লবা মতাংদা অমদা ডিয়লনা হয়থি, বি এম আই ৰাংবগা নুপীশিঙা থাও থাৱগা অঙাংশিং উনবা তাৱবদি অঙাংশিং অদু হুংগী পুস্দি কা হোয়া নোয়ৱকপা য়াবগী ৰিক্‌ ৰাংই। মমাগী বি এম আই ৰাংবগা লোয়না থাও থাৱগা পোকপা অঙাংশিং চই ৫ শুরকপা মতমদা চাদা ১০ গী চাংদা হক্‌চাংগী অৱস্ৰ হেনগৎলকই।

মালেমগী ওইনা থাও থাৱগা অঙাংশিং উনবগী চাং ৰাংলকপগী মতাংদা ৰিছাৰ্চশিঙা হয়থি, মহৌশাগী ওইবা মওদা অঙাংশিং তাৱবদি অঙাংশিং অদু মমাডা য়াওবা অফবা বেক্টেৰিয়াডা এঞ্জিপোজ তৌবা মৱল্লা ইন্‌সুৱন সিষ্টেমগী মপাঙ্গল কনখৎলকই। অদুৱ থাও থাৱগা অঙাংশিং উনবদি অফবা বেক্টেৰিয়াডা এঞ্জিপোজ তৌবগী খুদোংচাৰা ফংদে। হয়ৱিবা বেক্টেৰিয়া অদুনা অঙাংশিং ইষ্টেট্ৰাইনদা চঙগ্ৰা ইন্‌সুৱন সিষ্টেম ফগৎহনবা অমসুং মেটাভোলিজমদা মতেং পাংই। থাও থাৱগা পোকপা অঙাংশিং খুদোংচাৰা অসি ফংদবা মৱল্লা হক্‌চাংগী অৱস্ৰ হেনগৎলকপগা লোয়না খুদোংচাদবা কমা মায়েক্ৰকই। ৰক্ট হেল্ট্‌ ওৰ্গানাইজেশ্বনগী ৰেক্‌মেডেশ্বন মতাং ইন্‌সুৱন তঙাইফদবা মতাং নংগ্ৰদি য়াৱিবমখৈ মহৌশাগী ওইবা মওদা (নোৰ্মেল দেলিভৰি) অঙাংশিং হোংনগদবনি হয়ৱি। মালেমগী মফম অমসুং অনোয়বা অমদি অৱস্ৰ অঙাংশিং মশীং হেনগৎলকপগী চপ চাবা মরম খঙেত্ৰেবা ৰিছাৰ্চশিঙা মখা অনা থিজিল্লি।

'অমেৰিকান জৰ্নেল গুফ পেন্‌দিয়াট্ৰিক্স' তা ফোঙলকথা ৰিপোৰ্ট অমনা হয়থি, অনোয়বা অঙাংশিং ব্লদ প্ৰেসাৰ ৰাংলকপা য়াই। মদুনা মরম ওইৱগা ব্ৰেনদা অকায়বা থোকহনবদগী মহৈ-মশিন তুম্মা খুৰৌ থাংই। ন্যুয়োক্‌তা লৈবা য়ুনিভৰ্চিটি গুফ ৱোটেষ্টৰগী মাৰ্ক বি লেদে অমসুং মহাক্ৰী কাঙবুনা চখথাই ষ্ট্ৰিডগী ৰিপোৰ্টনা হয়থি, অনোয়বা অঙাংশিং হাইপাৰটেশ্বনগী ৰিক্‌ ৰাংবগা লোয়না স্লিপ এপনিয়া অমদি অতৈ তুম্মা মৰী লৈনবা খুদোংচাদবশিঙা মায়েক্ৰকপা য়াই। স্লিপ এপনিয়া হয়বসি তুম্মিওদা ওইহাং ওইহাংক নিংশা শ্বৰ হেনবা লেপথিৱগী য়ৌওংনি। ৰিছাৰ্চশিঙা মশাগী চই ১০ অমদি ১৮ গী মনুংদা লৈবা অঙাংশিং ৭৫ দা অনোয়বা অঙাংশিং বি পি ৰাংবগী ৰিক্‌ মায়েক্ৰকপা লোয়না মহৈ-মশিন তুম্মা শোথৈ হয়বা খঙলকথা ৰি। বি পি ৰাংবগা অঙাংশিং নীংশিংবা ওইহাং মতিকা ময়ই ৰাংপা মৱল্লা মহৈ-মশিন তুম্মা শোখাবনি হয়ৱি। অনৌবা ষ্ট্ৰিডগী ৰিপোৰ্টনা যুফম ওইৱগা অঙাংশিং মহৈ-মশিন তুম্মা খুদোংচাৰা-গীদক বি পি হুত্ৰেবা যৌৰাং লৌখংপা মথৌ তাৱবা হয়বদু চপ চানা খঙেদক্ৰবা হোংনথি।

তুম্মা ৰাংপা অঙাংশিং কেলোৱি, চিনি, কাৰ্বোহাইড্ৰেট অমদি ফেটকী শৰুক্‌ ফাওবা চিঞ্জাক হেঞ্জিমা চাশিনবা মৱল্লা হক্‌চাংগী অৱস্ৰ হেনগৎলকপগী বি পি ৰাংলক্ৰা মহৈ-মশিন তুম্মা শোথৈ হয়বা ৰাফম অসি হুত্ৰে 'জৰ্নেল গুফ পেন্‌দিয়াট্ৰিক্স'তসু ফোঙলকথা ৰি।

হুইয়েন লানপাউ পল্লিক ওপিনিয়ন
মীয়ালা কৰি হয়ৱি, কৰি পাঙ্গি

পুয়াম অচৌ খুমনচ, শিখেং বাজাৱ
কোভিড-১৯না মরম ওইদুনা লায়ৱা মীয়াম অসুক্ৰী মতিকা ৰাৱে হয়বসি লায়ৱা মীওইতনা খঙই। মী-মীগী মৱজা খেংবা কয়াসু থোৱক্ৰি। প্ৰাইভেট হোম্পিটাল কয় লিংখৎতুনসু লায়ৱগী অনাবদি ফংনবা গুত্ৰাই। মরমদি লয়েংবদা শেল চাওনা-চাওনা লৌৱি। কোভিড-১৯না মীচম মীয়াম কমা লয়েংবদা খুদোংচাদবা কমা থেংনথি হয়বসি মীপুম খুদিংনা খঙনৰবা ৰাফমনি। গৰ্ভমেণ্টকী হোম্পিটাল কমা মপুং ফানা অনা-লায়েংগী থবক পাঙথোকপা হৌৱি। নন-গৰ্ভমেণ্ট ওৰ্গানাইজেশ্বনশিঙা লায়ৱা, ইনকাৰুনা থীদনা অনা-লায়েংনবা চেৱিটেবল হোম্পিটালশিঙা লিংখৎহয়ৱি। মদুনা মোদেল ওইবা ষ্ট্ৰেট অমা ওইবা গুমগনি। হৌজিক মহৈলোয়শঙশিং খেং হাংনত্ৰি। মসিনা খুৱাই চাওনা মাঙজবা ওইৱি। ওনলাইন ক্লাস তৌৱি অদুৱ মহৈৱয়ে খুদিংমক স্মাৰ্ট ফোন লৈবা গুমদবনা মাস ওইনা কাৰবা ফংনত্ৰি। মরম অদুনা লৈজাৰ্গা এস ও পি মপুংফানা গুজৰদুনা মহৈলোয়শঙশিং হাংদোক্তা মহৈ তুম্মা যৌৰাং লৌখংপা চুমগদৰা হয়না খল্লি। হীৱম অসিগী মতাংদা লৈজাৰ্গা মীংয়েং চঙবীয়ু হয়জ ৱি। কোভিড-১৯গী হীদক পুথোক্তৰা ফাওবা মহৈলোয়শঙশিং খেং লোশ্দুনা লৈৱদি লমদম অসিদা লৈৱিবা মহৈৱয়েশিঙা পুস্টি য়ালা শাথিনা শোকচিঞ্জগনি হয়বদা হায়মনবা থোকেই।

অয়েঞ্জম মনাল, যৌবাল খুনৌ অৱাং লৈকায়
ঈংনা-চিৰ্কা লৈজৰম্বা লমদম অসি গুসিদি
কোভিড-১৯না মরম ওইদুনা নোংম-নোংমগী ফীতম লুশিল্পক্ৰি। মগিপুৱদা লৈৱিবা খুল-লৈকায় খুদিংমক কোভিড-১৯ ৱৌদবা মফম লৈশিল্পক্ৰে হয়বা য়াই। অসি গুপ্তা ফীতম অসিদা কোভিড-১৯ নতুবা অতোপ্পা লায়ননা নায়কপদা লয়েংনবগী খুদোংচাৰা লৈতবগী ফীতম অমদা লাক্ৰে। যৌবাল দিল্লিষ্টতসু কোভিড-১৯ ফীতম ফতুবা অসিনা মরম ওইৱগা অতোপ্পা লায়ননা নাবা কয়া গাওৱল্কা মতম চানা অনা-লায়েংবদগী লৈখিবদা কয়াসু য়াওপ্ৰে। মরম অদুনা মহৌশা গুম তঙাইফদবা অনাবিশিঙু লয়েংনবা লৈজাৰ্গা লায়না শীলবিযু। ৰামিৱাৰা মতম অসিদি অমত্ৰা ওইনা পুৱা হোংনমিৱগী তঙাইফদবা লৈ। লোয়না লৈজাৰ্গা লায়না অসি লাক্ৰিগনি হায়দুনা শেঞ্জিবা এস ও পি শিঙা গুপ্তা চংপা মহৌ তাই। ইশা-ইশানা হৌজিক তৌগদবা অমদি তৌৱেইদবা থবকশিঙা পুস্টি মক্ৰা খঙলবনি। অদুৱ গুসি-গুসিমকসু লৈজাৰ্গা লৈখৎলিবা চেকশিন-যৌৱাং যৌশাদবা মীওই কয়া অমসু লৈতবা নভে। তুম্মা ওইৱকপা য়াৰা অকিবশিঙু মুৰা খৰুৱা মজুনা লায়না অসি মতম চানা লাক্ৰিশিঙা গুমহৌনবা হোংনমিৱসি।

অদোমগী মৰুওইবা ওপিনিয়ন ৯৭৭৪৮০৩১৪৫ নত্ৰগা
hueiyen_lanpao@rediffmail.com/hueiyen_lanpao@yahoo.co.in দা খাবিকট।

গুসিগী ৱাশি ফল আইবা : ডো. ৰাংখেম জীবেল সিংহ
চীংমৈৱোং, ইন্‌ফাল।

তাং ১৬। ১০। ২০২০ ইং, ইৰাই;
মোৱাগী থাঙ।

মেঘ : চোপ্পা ইকাৰবা অমদি হক্‌চাং নুংগাইবা ৰাংপা লৈনবা ৰা-ঙাঙা অমদি অশাওবা ফাথবা ফগনি। মৰুপকী মতেং অমদি শেদোং ফংজবা নুমিঙনি।
লৈশা পাখংশিঙা - নীংজবা থুংগনি।
যৌনি পোংলম : লৈ অশেবা/কিসমিস।
বুথ : ফমথোল ফংবগু, অচুৱা চংচবগী অমদি অফবা থবক পাংবগী নুংগাইজবা লৈগনি। অফা অপূনিদি নংবা য়াৰা অমদি অগুত্ৰনা চানবীবা ৰাংগদি লৈ।
লৈশা পাখংশিঙা - গাঙবদা পক্‌চগনি।
যৌনি পোংলম : লৈ হিগোক।
মিথুন : চাদিং হুত্ৰা গুপ্তা অমদি অদুৱ মীৱা লৌবগী কাইনবদি নংবা য়াৰা নুমিঙনি। অনন তানবা অমদি নতুবা পাট্ৰে থাদোক্‌উ। অচুৱা ময় পাঙ্গনি-কাউগনু।
লৈশা পাখংশিঙা - নুংশি মৰী ফৈ।
যৌনি পোংলম : লৈ হিগোক।
কৰ্কট : অনা-অয়েক লৈৱল্লসু ফগৎপা অমদি লঞ্জোন ঈতিজা মীকোক থোনা ময় পাঙ্গনা নুমিঙনি। লৈজাৰ্গা লমদা ময় পাঙ্গনি অমদি নৱল চাওখংকনি।
লৈশা পাখংশিঙা - নীংবা থুংগনি।
যৌনি পোংলম : লৈ অজৌবা।
সিংহ : চোপ্পা য়াবদগী কোক্‌চবা অমদি পোৱম য়াংপা হৈবদা মীয়ালা থাংগৎপিবা লৈগনি। ইমুং-মুংগী ৰা তাবনা য়েৰুগ্ৰবু গুমগনি অমদি থিবা হুত্ৰগী কয়গনি।
লৈশা পাখংশিঙা - অশা চাওবা মাঙগনি।
যৌনি পোংলম : লৈ অজৌবা।
কন্যা : শেদোং তানবা থবজা চাওনা কাগনি, পল্লমা লন ফংবগী নুংগাইবা অমদি নীংবা মপা চাবা লৈগনি। তৌহেৰবা ফতুবা থবক তৌনিংবসু লৈগনি।
লৈশা পাখংশিঙা - মীতাপ খাজগনু।
যৌনি পোংলম : লৈ হিগোক।
তুলা : মীয়ালা পাস্বা থবক পাংবদা শোয়দনা ময় পাঙ্গনি অমদি শেল-থুমগী লম্‌দসু চাওখংকনি। অদুৱ পাইৱকী লৌশিং খৰা ৰাংলি-খনস্থনা অনন তানগনু।
লৈশা পাখংশিঙা - নুংশিৱনা চানবী।
যৌনি পোংলম : লৈ অঙাংবা।
বৃশ্চিক : হক্‌চাং নুংগাইবা খৰা ৰাংলসু ঈংনা থৌ পাংলদি নুংশাথিবা কোক্‌নি। ৰানোম যৌনোম কাগনি অমদি ৰাখলগী পাঙ্গল লৈগনি। মীনা থাংগৎপিগনি।
লৈশা পাখংশিঙা - খৌইৱাংবা ফাথেই।
যৌনি পোংলম : লৈ অঙাংবা।
ধনু : খল্লদবা লমদগীসু কাৰবা ফংবা য়াৰা অমদি লাইবক ফংনবা অফবা থৌ লায়না পাংবা নুমিঙনি। অৱং-অৱাক লৌশিৱনা য়াগনি। মৰুপ-মপাংনা ৰাৱৌগনি।
লৈশা পাখংশিঙা - নীংজবা থুং।
যৌনি পোংলম : লৈ নাপু/য়াইগুং।
মক্ৰ : অনন তানবা, মীৱা লৌবা অমদি অই অশিং শাবা য়াৰা নুমিঙনি। নাচা ননাইগীদি অফবা উগনি, থবকী নুংগাইবা পাউ তাগনি অমদি মীয়ালা চানবী।
লৈশা পাখংশিঙা - পুস্টিং লাংগনি।
যৌনি পোংলম : লৈ হিগোক।
কৰ্মা : লৈজাৰ্গা লমদা কাইনবা, অনন তানবা য়াৰা অমদি মৰুপ-মপাংনা কল্লকপা লৈগনি। য়েৰুৱা য়াশ্মী-চাংগনু অমদি খুংচাও থাগনু। শাওগৎকনু।
লৈশা পাখংশিঙা - ৰাখল ফাথেই।
যৌনি পোংলম : লৈ অজৌবা/চেঙ।
মিন : নীংবা শোয়দনা থুংগনি অমদি অফবা মীংচংসু ফংজৌ হয়বা লৈ। মৰুপ মপাংগী মতেং লৌবসু য়াগনি। অগুত্ৰনা তাথিৱদি লৈগনি। লনদি চংগনি।
লৈশা পাখংশিঙা - নুংশিৱনা চানবী।
যৌনি পোংলম : লৈ অঙাংবা।

যৌনি পোংলমশিং অসি ইশানা নীংজবা লাইদা কংগী মফম ফংগনি।

মৰি ৱাৱী
ওদ তু লোক্তাৰ
সোইবম ৱোজৰ

Soibam Roger is a freelance photographer based in Imphal.

লৌমীগী বিল লৌমীশিঙা কয়নবা
নভে : মগিপুৱ লৌমী লুপ

ইন্‌ফাল, গুস্তোৱ ১৫ (এই এন এস) : বিলগী মতাংদা খনথি।
লৌমীগী বিল অসিনা লৌমী কয়াদা মশানা পুথোকপা পোথোকা মমল লৈজাৰ্গা এম এস পি পীৱনি হায়ৱিসিসু মওং তানা কাৰবা ফংদ্রিওতা শেঞ্জাও পায়বা কোৰ্ণোৱেটিশিঙা লৈনীংবা মমলাদ লৈৱগা অমুক্ যৌৱিগা মমলাদ যৌৱা য়াহনবা অসিনা লৌমীশিঙা ৰাখিবগী মতিকা চাবা এম এস পি ফংলোই হয়বগী মীপাইৱে। য়ালা হাথু হাথুনা ওৰ্গিলাস ওইনা চহনহল্লক্ৰুনা অমদি পাৰ্জিমায়েশ্ট তা কুপ্ৰা খৰা নৈনদুনা পাস তৌখিবা অমসুং এষ্টে ওনিথিবা বিলসিগী মতাংদা অতৈ লৌমী লুপশিঙা পুৰা খন-নৈনবগী কেৰ্পেন চঙশিঙাবা শেম শাৱে হায়নসু মগিপুৱ লৌমী লুপকী সেক্ৰেটাৰ এচ ইবেবিদা থাদোৱকপা চেৱোলা অমদা মখা তানা ওইৱগা লৌমী কয়াদা লোয়না ফাৰ্মৰ ফোণ্ডেৱেৰক্ৰি।